

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 16 coroane
 Pe o jumătate de an 8 coroane
 Pe un număr de an 4 coroane
 Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
 (lângă postă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir pettit primădată 60 bani, a doua-oraă
 50 bani, a treia-oraă 40 bani.

Scumpete de nesuferit.

Este de necrezut. Războiul s'a sfârșit de mult, dar scumpetea crește din zi în zi tot mai mult.

Aproape cinci ani de zile au suferit neajunsuri și chinuri nu numai bărbații, cari, departe de vetrele lor scumpe, luptau pe diverse fronturi, ci și populațiunea civilă rămasă acasă. Multe milioane au flămânzit, multe milioane nu se puteau îmbrăca, căci nu erau în stare să plătească prețurile mari și hoțești ce se cereau.

Lumea însă s'a mai împăcat pe jumătate cu starea aceasta tristă și dureroasă. Iși ziceau mulți: ce să-i faci, așa e, când e războiul! Dar ce e prea mult, nu e sănătos. Destul a fost din jaf! Numai putem plăti prețurile ce ni-se cer: pentru marfe, pentru alimente. E prea scumpă stoffa de haine, pânza, pielea pentru ghete, săpunul, sticlăriile, fierăriile, mobilele, apoi toate alimentele, precum: carnea, brânza, sarea laptele, legumele, poamele și altele.

Am mai scris în coloanele gazetei noastre despre lucrurile acestea. Dar suntem siliți să pomenim din nou, căci lucrurile acestea nu numai că nu s'au ușurat și îndreptat, ci mergem tot mai spre rău. De aceea atragem din nou și cu stăruință atențiunea autorităților, cari sunt în drept, să ia măsuri de urgență și se curme scumpetea și jaful de astăzi. Să deie ordonanțe severe și apoi să se îngrijească ca organele subalterne să controleze într'una ca aceste ordonanțe să se țină, iar pe cei ce nu observă și nu se supun poruncilor legale, să fie pedepsiți cu asprime.

În toată lumea se iau măsuri în contra scumpetei. Așa în Italia și Franța.

A trebuit să se ia măsuri cu atât mai vădit cu cât populațiunea (mai cu seamă în orașe) a fost foarte nemulțumită, așa că au avut loc și turburări. Din ordinul autorităților,

prețul a fost redus în Italia cu 40—50 la sută.

„Giornale d'Italia“ anunță că, în urma turburărilor cari au avut loc, s'a creat o comisiune compusă din 7 muncitori și din 4 comercianți sub președinția primarului Romei.

Comisiunea va fi însărcinată să aplice dispozițiile hotărâte de prefect pentru a reduce cu 50 la sută prețurile alimentelor.

Vom arăta aci câteva măsuri ce s'au luat în Italia pentru a pune sfârșit jafului și scumpetei.

Măsurile

contra scumpetei.

1. Se stabilesc pedepse foarte aspre în contra celor ce vând mărfuri cu prețuri excesive.

2. S'a asigurat trimiterea în centrele urbane (orașe) a cărnei congelate sărate, untdelemnului, legumelor și altor alimente, reducându-li-se prețurile.

3. Se pun la dispoziția autorităților și a cooperativelor cantități însemnate de bumbac și de ghete cu prețuri inferioare celor de pe piață.

4. Se institue organe, cari să stabilească cantitatea alimentelor aflate pe piață, pentru a evita dispariția lor (pentru a nu le ascunde).

5. Se institue societăți naționale de aprovizionare din care vor face parte conducătorii magazinelor de consum precum și comercianții sub controlul statului.

6. Toate mărfurile achiziționate vor fi puse sub administrația unei comisii de control care le va împărți în diferite regiuni, predându-le organelor de vânzare.

7. Pentru țesături și încălțăminte se va proceda ștampilându-se în fabrică și dându-se publicității costul de producție.

În afară de cele 15 milioane metri de stofă de bumbac și cele 700 mii perechi de ghete aflate în posesia Ministeriului de industrie s'a asigurat continuarea furnizării acestor articole prin contracte cu asociațiunile naționale ale fabricanților de lână, bumbac și piele, cari vor face ministerului însuși furniturile necesare și se vor obliga să dea mărfurile cu scont și în condiții favorabile organizațiilor de vânzare.

Sisteme de desfacere (vânzarea) mărfurilor.

Statul are intenție se întrebuițeze pentru revânzarea fie a alimentelor, fie a țesăturilor și pieilor, în primul rând cooperativelor și magazinele de consum. Unde se va putea asigura controlul prețurilor de vânzare, se va admite și concursul particularilor și în special sistemul marilor magazine populare.

Prețuri maxime.

Autoritățile comunale vor putea stabili pretutindeni prețuri maxime asupra articolelor de prima necesitate pe timp nelimitat.

Toate localurile vor trebui să aibă afișate prețurile de vânzare, cele ce nu se vor conforma vor fi închise.

Orice intermediari (mijlocitori) în comerțul cu alimente, cari nu vor avea autorizația comisiei provinciale, vor fi pedepsiți cu închisoare dela 3 luni până la un an și amendă până la 10 000 lire.

Ori cine va depăși prețul adevăratat în vânzarea mărfurilor de prima necesitate, precum și a îmbrăcăminte și încălțăminte va fi pedepsit cu amendă dela 100 până la 10.000 lire, închiderea localului și pierderea dreptului de a mai vinde precum și confiscarea mărfii, în cazul când e vorba de alimente pedepșa nu poate fi mai mică de 300 lire.

Prețurile adevărate se stabilesc de autorități și cooperative.

Comisiunea consultativă.

Se institue și o comisiune consultativă pe lângă ministerul de industrie, care se va ocupa cu problemele în legătură cu prețurile articolelor de prima necesitate.

Această comisie e prezidată de subsecretarul de stat pentru aprovizionare și consumuri și e compusă din următorii membrii:

Un reprezentat al ministerelor de industrie, comerț și muncă, agricultură, tezaur și transporturilor maritime și pe uscat. Câte un delegat al federației comerciale și industriale, al confederației comercianților, al confederației generale a muncii, al confederației lucrătorilor, al uniunii lucrătorilor, al asociației sindicale a lucrătorilor, al agricultorilor, al asociației pentru protejarea agriculturii, al organizațiilor comunale, al sindicatului național, al funcționarilor particulari, al confederației generale a funcționarilor particulari, al ligii naționale a cooperativei, al confederației cooperative italiene.

Comisia își alege un președinte.

Măsurile de ieftinire

la Paris

Consiliul de miniștri prezidat de Poincaré, președintele Republicii a luat măsuri de ieftinătate a traiului.

1. Inmulțirea baracerilor cu marfă de vânzare în Paris și centre populare. 2. Înștiințarea restaurantelor ieftine sub îngrijirea aprovizionării Paris și în departamente. 3. Punerea direct la dispoziția publicului prin cooperative a depozitelor militare. 4. Represiunea speculei sub direcția unui subsecretar de stat la aprovizionare cu poliție specială. Printr-o lege se va proroga legislația actuală. Henry Roy e comisar al executării măsurilor.

In Anglia.

În Anglia asemenea se iau măsuri serioase pentru înfrângerea și înfrângerea scumpetei.

Ziarul londonez „Times” spune că guvernul a instituit de urgență un sistem național de tribunale locale pentru înfrângerea abuzurilor relativ la vinderea articolelor alimentare, îmbrăcăminte și alte articole de prima necesitate.

Toată lumea este sătulă de scumpete și de jaful oamenilor hărăpăreți. Numai e chip să putem trăi între astfel de împrejurări.

Destul a fost!

Episcopia gr.-or. dela Cluj.

Duminecă în 20 Iulie s'a întrunit sinodul arhidiecezan în sesiunea extraordinară pentru a imprumuta făptura frumosului și chiar izbăvitoriului gând al marelui Șaguna: episcopia ort. română dela Cluj.

Istoriul sinod s'a deschis în mod solemn în catedrala noastră prin președintele I. P. C. S. dnul arhimandrit vicar episcopesc Dr. Ilarion Puscartu, care a știut, pătruns fiind de necesitatea noului așezământ, să afie înțelepte și convingătoare cuvinte despre rostul, îndreptățirea și importanța înființării unei episcopii pentru părțile de miază-noapte ale Ardealului.

Raportorul afacerii Dr. Aurel Vlad, șeful resortului de finanțe, a spus pe larg și lămurit fazele prin care a trecut chestia privitoare la înființarea episcopiei, arătând pregătirile cari s'au făcut și organizarea ce va primi noua eparhie. Consistoriul să se compună din 27 asesori și un președinte având să dirigiase 12 protopopiate.

După ce proiectul de organizare propus de Dr. Vlad, s'a primit și s'a trecut la alegerea consistoriului, rezultatul, căreia a fost:

1. Senatul bisertesc:

Dr. Ioan Lupaș, Vasile Dumă, Vasile Gan, Gregoriu Pletosu, Tului Roșescu, Iovian Mureșan, Petru Popoviciu, Ioan Iliescu, Simion Ciuca.

Dr. Onisitor Ghibu, Dr. Sebastian Stanca, preotul Aurel Muntean, Dr. Sextil Pușcariu, Nicolae Bogdan, Dr. Ioan Mateiu, Dr. George Wilt, Dr. Valer Moldovan, Dr. Vasile Pahone.

3. Senatul eptropesc:

Pompeiu Morușcă, Zaharie Man, Virgil Nistor, Dr. Alexandru Dragomir, Anton Mandea, Iosif Popescu, Dr. Zosim Chirtop, Ioan Herman, Dr. Gavril Buzura.

În fruntea acestui consistoriu a fost ales cu mare însuflețire harnicul și iscusitul asesor consistorial Nicolae Ivan, care începând cu 1 Octombrie a. c. va conduce cu destoinicie cunoscută în calitate de președinte al consistoriului dela Cluj agendele noii eparhii.

Părintele vicar arhiepiscopesc flicită în îndoișătoare cuvinte pe alesul președinte dorindu-i muncă rodnică întru mărirea neamului și întărirea credinței strămoșești. Părintele Nicolae Ivan mulțumește mișcat Dnui vicar arhiepiscopesc pentru osteneala ce și-a luat de a conduce ședințele sinodului extraordinar, iar membrilor sinodului pentru încrederea ce i-o dovedesc alegându-l de președinte al consistoriului care are o frumoasă dar grea chemare în părțile nordice ale Ardealului.

Ridicându-se ședința, noul președinte prezintă membrilor sinodali următorul hrisov de ctitorie, străbătut de adâncă evlavie și frumoasă râvnă.

HRISOV DE CTITORIE.

Cu vrerea și ajutorul milostivului Dumnezeu învrednicindu-ne sub scutul izbăvitor de robie străină al ostirii ro-

mânești creștine, se desăvârșim gândul metropolitului de veșnică pomenire Andrei Șaguna, prin întemeierea canonică a mult doritei episcopii drept credincioase române din cetatea Clujului, noi iscăliții deputați sinodali și fii credincioși ai bisericii noastre, în bucuria negrăită de-a ne vedea iarăși la stnul vechei și ocrotitoare sfinte noastre metropolii a Ungro-Vlahiei, povățuiți de lumina Duhului și de pilda înaintașilor cucernici, aducem prin acest hrisov, cu inima curată, prinosul nostru de ctitori, pentru înălțarea unei sfinte biserici catedrale în cetatea de Dumnezeu dăruită nouă a Clujului.

Banii însemnați lângă numele noastre, îi dăm fără nici un legământ, Consistorului drept credincios român din Cluj, cu rugăminte să-i sporească de sârg prin banii fără prihană, ca sfântul lăcaș să poată fi zidit fără zăbavă.

Fie că fapta noastră zmerită, pe care o săvârșim în ziua istorică a deschiderii Sinodului arhidiecezan, întrunit în adunare extraordinară pentru alegerea celui dintâiu Consistor diecezan al sfinte episcopii a Clujului, să deschidă inimile tuturor binecredincioșilor români din ori-care parte a pământului strămoșesc, acum desrobii spre slava lui Dumnezeu, întărirea Evangheliei, luminarea Neamului și mântuirea sufletelor noastre.

Scriis în cetatea Sibiului, anul mântuirii unamienouășutenouășprezece, luna Iulie ziua a 7-ea.

Nicolae Ivan

președintele consistoriului ort. din Cluj.

Unii din consilierii cei mai probați și cu bogate experiențe pe terenul administrației bisericești este asesorul Nicolae Ivan.

Născut la 17 Maiu 1855 în Aciliu (comit. Sibiu), după absolvirea liceului în Sibiu și a cursurilor teologice, la 1877 a fost ales învățător în Săliște, unde a funcționat 7 ani de zile, luând parte activă la înființarea casinei, a Casei de păstrare și a reuniunii pompierilor de acolo.

Trec ca spiritual la penitenciarul reg. din Aiud, s'a distins prin muncă stăruitoare, înființând o capelă și o bibliotecă pentru deținuți și ca colaborator la „Telegraful Român” al cărui conducător a ajuns la 1900. După doi ani a fost ales protopresbiter al tractului Alba-Iuliei. Aici și-a câștigat mari merite prin organizarea tractului, prin zidirea de școle și biserici și a casei protopresbiterale din Alba-Iulia. Pe terenul la 1894 a fost numit administrator protopr. al tractului Orăștie. Ambele protopresbiterate le-a condus cu mult zăl și pricepere până la 1897, când sinodul archid. l-a ales de referent al senatului epitropesc. În această calitate, prin încassarea promptă și energică a venitelor, și prin manipularea corectă a fondurilor a restabilit echilibrul financiar spre mulțumirea generală. În considerarea acestora a fost ales de asesor pe viață în senatul bi-

sericesc, încredințându-i-se și mai departe controla averilor bisericesti în arhidieceasă.

În sinoade și congrese asesorul Ivan a fost foarte activ și a fost unul din aceia, care a stăruit, alături de dl Parteniu Cosma, la întemeierea fondului de pensii preoțesc. În viața municipală a fost de la 1869 membru ales în cercul Săliștei și Sebeșului, al Ighiului și Alba-Iuliei, cât timp a fost în Alba-Iulia, organizând cele mai mari adunări populare și fiind cel mai mare apărător al drepturilor poporului român. Este de mult timp membru ordinar în comitetul „Asociațiunii” unde a dezvoltat asemenea o activitate rodnică, în deosebi cu privire la zidirea „Casei naționale.” În calitate de membru al Consistoriului, i-s-au încredințat cele mai delicate comisiuni în arhidieceasă. A scris mulți articoli valoroși în „Telegraful român” și diferite lucrări literare, dintre care amintim: Schițe din viața criminală. — Monografia Săliștei — O pagină din lupta noastră pentru existență etc.

Coroana rodniciei sale activități a pus o însă în timpul din urmă, prin participarea la lucrările de zidire ale bisericii Catedrale, fiind referentul lucrărilor, de la publicarea concursului pentru planuri, până la terminarea norocoasă a acestui monumental edificiu. El și-a împlinit acest angajament onorific și greu cu cinste, pricepere și energie și spre satisfacerea generală și cine își va lua ostensala a scrie istoricul zidirii bisericii, nu va putea trece cu vederea munca stăruitoare, ce a pus-o asesorul Ivan întru desăvârșirea acestei lucrări de neîntrecută valoare arhitectonică.

Încă în catedrală membrii sinodului au subscris suma frumoasă de 30.000 Cor.

Tot asemenea nu va putea trece cu vederea munca pozitivă și stăruitoare ce a dezvoltat-o părintele Ivan pentru romanizarea cel puțin a unei părți a Sibiului, înzestrând în ședințele consistoriale și ale sinoadelor ca să se investească o parte din capitalul fondurilor în realități. Astfel consistoriul arhidiecezan stăpânește astăzi cele mai frumoase și rentabile edificii, cum e casa Habermann în marele și pomposul hotel „Europa” zidit la îndemnul și sub conducerea dânsului, apoi palatul din strada Schewis în care se află resortul justiției și al codificării, frumoasele vile din grădina „Flora” și tot sub conducerea părintelui Ivan s'a renovat pomposul edificiu al seminarului Andreian și s'a zidit școala centrală.

În fine nu putem să lăsam neamintit faptul, că tot hârniceii, istețimeii și destoiniciei părintelui Ivan are să se mulțumească înființarea orfelinatului, pentru care n'a contat nici o osteneală și nici o jertfă materială. Astăzi un număr destul de considerabil de orfani își primesc creșterea sufletească și trupescă în acest șezământ al milei creștine.

Dar părintele Ivan a muncit cu o deosebită pricepere și pentru întărirea șanțurilor naționale românești. A în-

ființat împreună cu prieteni înțelegători ai nevoilor noastre românești băncile culturale: „Vatra” la Cluj și „Lumina” la Sibiu, ambele pentru a veni în măsura cât se poate mai mare în ajutorul școlii și bisericii românești.

Trecutul acesta atât de bogat în fapte frumoase și românești oferă cea mai sigură chieșă că părintele N. Ivan e cel mai chemat să dea direcțiunile și să conducă lucrările episcopiei de la Cluj, întărind biserica strămoșească și prin biserică, România-Mare.

Convocarea Marelui Sfat Național.

Pe ziua de 29 Iulie și următoarele e convocat marele Sfat Național la Sibiu. După știrile date mai înainte de ziarele noastre marele Sfat avea să se întrunească la Alba-Iulia, dar greutăți de ordin tehnic au contribuit să se aleagă Sibiuul. Ședințele marelui Sfat se vor ținea în casa județului și întâia se va deschide Marțea viitoare, la orele 10 a. m.

Marele Sfat va examina, în cele dintâi ședințe ale sale, cooptări privitoare la întregirea sa, și care, în restimp, au intrat la Consiliul Dirigent. Marele Sfat va decide în privința întregirilor necesare, rămânând ca cei cooptați să fie invitați la ședință, fără întârziere.

Se știe că la Alba-Iulia s'a admis acest principiu al cooptării pentru că marele Sfat să fie o cât mai puternică expresiune a voinții tuturor românilor de dincoace de Carpați. Întâiele ședințe se vor ocupa deci cu realizarea acestei hotărâri de la Alba-Iulia.

Obiectele ședințelor viitoare vor fi reforma agrară și cea electorală.

Terminându-se lucrările pregătitoare pentru cele două mari reforme democratice precum și proiectele lor, după muncă stăruitoare și grea, membrii marelui Sfat vor fi chemați să-și spună cuvântul asupra lor, pentru ca sancționate de M. S. Regele, să se poată pune imediat în aplicare.

Din Ungaria bolșevică.

Domnia bolșevică de la Budapesta, a stăruit nu numai nemulțumirea și ura populației din Ungaria, ci și a țărilor străine. Toată lumea e sătulă și scârbită de domnia celor câtorva nebuni de la Budapesta, cari de când sunt la cârmă țării au ucis sute și mii de țărani și au pustit sate întregi din temelie, pentru-că au îndrăznit să alunge din satele lor curate și cinstitute pe băștâncii jidani, trimiși pe capul lor

din Budapesta cea păcătoasă. Asemenea fac și la Budapesta. Impușcă și spânzură pe ori-cine au îndrăzni se cărască o vorbă în contra fărâdelegilor, ce guvernul jidovesc-bolșevic le săvârșește zi de zi.

Țările cele mari și culte din Apus, cari în timpul războiului au luptat întovărășite în contra nemților, ungarilor și bulgarilor, voesc să gonească guvernul bolșevic de la cârmă țării, de aceea au trimis un ultimatum (poruncă) guvernului de la Budapesta, care cuprinde următoarele:

Antanta (puterile aliate) nu recunoaște nici guvernul de la Budapesta, nici celelalte guverne maghiare. Din contră provoacă (pretinde) guvernul bolșevic de la Budapesta ca să plece îndată de la cârmă și să dea răspuns până la 7 Iulie dacă a împlinit această poruncă. Pe comisarii poporali (adecă domnii miniștri bolșevici) nu-i va pedepsi, atară de comisarii poporali Szamuely Tibor și Vágó Béla, extradarea cărora o pretinde, pentru a-i putea trage la răspundere (aceștia doi sunt cei mai nemiloși ucigași).

Armata roșie și ori-ce putere armată, ce stă sub porunca guvernului sovietist (bolșevic) trebuie îndată desarmată. Armata care se află în linia de bătaie, va fi internată în lagăre de prizonieri.

În țara Ungurească se va înființa dictatura militară. Pentru conducerea afacerilor civile, conferința păcii, va numi comisari civili.

Îndată ce se va întoarce în țară viața normală (regulată), se va face, sub supravegherea puterilor Antantei, votare obștească, cu care prilej, locuitorii țării ungurești, pe baza celui mai larg drept de vot (alegător), vor hotărâ dacă ce fel de alcătuire de stat doresc ei; regat (stat cu rege în frunte), sau republică.

Dacă guvernul maghiar-bolșevic nu se va supune acestei porunci, atunci Antanta va purcede cu putere armată contra Ungariei.

Ziarul francez „Le temps” scrie că statul major interaliat a căutat și alte măsuri contra bolșevicilor unguri. E vorba să se creeze o gendarmerie internațională pentru asigurarea circulației libere prin Ungaria, atât pe uscat cât și pe Dunăre. Se poate că se va cere sprijinul militar al statelor vecine Ungariei, adică a României, a Cehoslovaciei și a jugoslavilor.

Guvernul bolșevic din Budapesta s'a luat de cap scum și cu Austria. Guvernul austriac a pășit energie în contra guvernului maghiar, pentru-că acesta a trimis la Viena agenți de ai lui, cari încărcăți cu bani grei, voesc să ademenească lumea din Viena și din alte părți ale Austriei, pentru-că și acolo să prindă putere bolșevismul cel minunat, care nu știe altceva decât se ucidă, să fure, să necinstească femeile și copilele nevinovate și se împraștie formete și jale. Guvernul din Viena nu mai voeste să știe nimic de guvernul din Budapesta, nu mai voeste să aibă cu acesta nici o legătură.

Serbările victoriei la Paris și la București.

După ce s'a iscălit contractul de pace cu Germania, Francezii au sărbătorit la 14 Iulie izbânda lor asupra germanilor, ei au sărbătorit învingerea dreptului și a dreptății asupra puterii pumnului. În ziua aceea, în Paris, în capitala minunată a Franței era o viață și o veselie cum de mult nu s'a mai văzut. Intreg Parisul era în picioare.

Un soare minunat a favorizat reușita splendidelor sărbători. Lumea de cu noapte înăă a ocupat toate străzile, unde trebuia să defileze trupele. Au defilat nu numai trupe franceze, ci și engleze, americane, belgiene și românești. Gazetele franceze laudă mult ținuta ostășească și frumoasă a trupelor române.

Defilarea s'a început de dimineață dela Porte Marloix la place dela Republique trecând pe Avenue dela Grande Armee, place de l'Etoile, Champs Elysées, place dela Concorde, rue Royale și marile bulevarde.

Milioane de oameni au aclamat armata și pe șefii ei, care treceau sub umbra glorioaselor drapele, arătând toată forța formidabilă a Franței eroice.

După defilare s'au facins serbări populare pe toate pietele orașului, iar seara Președintele republicii a oferit un dîneu mareșalilor de Franța, generalilor comandanți, șefilor de armată aliați, generalilor comandanți de grupuri de armată și corpuri de armată și vice admirali, inspectori și marinei, șefilor misiunilor națiunilor aliate.

Președintele a invitat de asemenea subofițeri, caporali și soldați cari s'au distins în războiu.

Cu prilejul serbării acestei mărețe zile, presa franceză a scris admirabile articole ocazionale, glorificând pe soldatul francez și pe al aliaților cine și-a făcut cu vârf și îndesat datoria. Așa de pildă „La Victoire” scrie: „Onoarea soldaților noștri. De data asta ei pot trece cu fruntea sus pe sub arcu de triumf. Soldații revoluției și ai imperiului, n'au săvârșit niciodată lucruri mai mărețe ca acest războiu.

Onoare asemenea șefilor care i au condus la victorie și sub genul cărora victoria lor n'a fost zădarnică.

Ziua de 14 Iulie, în afară de Franța s'a mai sărbătorit și în țările aliate, și chiar în cele învinse, unde sunt trupe franceze. Despre solemnitățile din București presa de acolo scrie admirabile dări de seamă. Intâi s'a făcut un pelerinaj la cimiterul Bellu, unde s'au depus flori pe mormintele eroilor francezi. După aceasta lumea s'a adunat la consulatul francez, unde s'au prezentat diversele delegații. Cu acest prilej dl Henry Cambon, însărcinatul de afaceri al Franței la București a rostit următoarele:

„România a eșit din războiu dublată ca teritoriu și se va reface mai curând decât Franța chiar, pentru că e o țară bogată. România nu va uita nici odată sprijinul acordat de Franța prin misiunile militare trimise în cursul războiului și drept recunoștință, a făcut apel la intelectualii ei pentru o colaborare la reorganizarea universităților românești. Colaborarea aceasta, însă trebuie să fie întreită: a capitalului, a muncii și a ideilor.

Ceremonia s'a sfârșit la ora 1 în bufetul consulatului, unde s'a beut șampanie în cinstea celor două țări.

Regele către Crucea roșie americană.

Regele a trimis scrisoarea următoare colonelului Anderson, așa de devotatul șef al misiunii Crucii roșii Americane în România.

„Numele Crucii roșii Americane va fi binecuvântat totdeauna în țara mea. Cu o energie fără seamăn ea a venit în ajutor suferinzilor, făcând probă de un devotament și de o abnegație mai presus de orice elogii.

Prețutindeni unde dezastrul era mai mare, acolo se găsea și Crucea roșie Americană, pătrunzând în colțurile cele mai îndepărtate ale țării, dând ajutor bolnavilor, îmbrăcând pe cei cari n'aveau vesminte, hrănind pe cei înfomețați, aducând îndulcire suferințelor lor și o bună stare suferinzilor.

Adresez mulțumirile mele cele mai speciale membrilor misiunii, cari sub direcția inteligentă a colonelului Anderson, au săvârșit minuni printre populația săracă.

Deși războiul a fost terminat, în loc de a se întoarce la căminurile lor spre a se ocupa de propriile lor interese, văzând miseria pe care ocupația a produs-o în țara noastră, membrii misiunii au rămas printre noi cu mult mai mult decât se convenise la început, spre a nu părăsi opera începută.

Nemuritoare va rămânea printre noi amintirea Crucii roșii Americane.

Ferdinand.

Pedepse binemeritate.

Pretorul Comendamentului Trupelor din Transilvania în Ședința de la 15 Iulie 1919 a condamnat pe indivizii mai jos notați la pedepsele notate în dreptul fiecaruia, anume:

1. Femeia Fanu Vali Mihali din Cugeri la una lună închisoare pentru că a răspândit manifeste.

2. Henrik Tornyia 2000 lei amenda pentru că a călătorit fără acte de la Budapesta, și adus scrisori ne cenzurate.

3. Albert Schwarz din Sibiu condamnat la una lună închisoare pentru că nu și-a declarat motocicletă.

4. Kendefy Gizela din Sibiu 100 lei amenda refuz de cartiruire.

5. Josef Unger din Sibiu 1000 lei amenda pentru că a ținut restaurantul deschis peste ora 11 seara.

Aviz.

Dupăce dela 1 Iulie începând, se pot trimite bani prin poștă, rugăm cu stăruință pe toți ceice abonează gazeta noastră, să binevoiască a ne trimite prețul abonamentului fără întârziere.

Administrația

„Foia Poporului”.

FOIȘOARĂ

Dorul meu.

Un dor în suflet am și eu,
Și de'mplinți nu-l tocmai greu:
Vreau să mă fac un bun oștean
Să apăr țărișoara mea
De ori și cine va încerca

Al fi dușman.

Să pot ori când să intru 'n foc,
Căci eu cu pușca mea mă foc
Mă știe ea că-l sunt stăpân.
Aceasta-l singurul meu dor
Șășa să fie e dator

Orice Român!

Avem un pelec de pământ
Și tot ce-avem și noi mat sfânt,
Deci să-l păstrăm ca pe un odor,
Să-l apărăm pân' vom muri:
In lumea asta poate fi
Singurul dor.

Prin foc, prin apă, pe uscat,
Sunt dator ca un soldat
Să-mi apăr țărișoara mea
De cel ce ar încerca
Să intre 'n ea.

Vot sta la pândă ca un leu,
Și fără teamă de nevoi,
Vot apăra pământul meu,
De dușmanul cel mai rău,
Nu m'ot speria.

Gheorghe Nistor, sergent.

Libertate și moșie.

Frunză verde de stejar.
Nu m'am rugat înzădar,
Căci veni'a Domnul sfânt
Și ne-a dat pe-acest pământ

Dreptate tuturor.
Mai întâi Românilor:
Libertate și moște,
Ce păstra-vom pe vecie!

Trandafir, floare frumoasă,
Am ajuns ziua pompoasă:
Când un soare strălucește
Peste celce românește,

Intr'un gând și o simțire
Și-au dat mâna de untro,
Ca în cinste și în muncă.
Împreună să o ducă.

Un român.

Serbarea voluntarilor bătrâni.

Cu ocazia serbărilor finite în onoarea voluntarilor bătrâni, s'a ținut mai multe vorbiri din partea unor domni șefi de resort și a altora, despre ce se pomenește într-un raport din „Patria”. Dar despre discursul ținut de caporalul Ioan Gherman Stejărel (din Săliște), nu se face nici o pomenire. Observarea aceasta se face într-o scrisoare ce am primit azi la redacție, trimițându-mi-se cu o cale și vorbirea fratelui caporal Gherman, pe care o publicăm în întregime mai la vale:

Înalt domnule ministrul
Onorați domni ofișeri!
Iubiți camarazi!

Suntem și trăim cele mai mari și mai fericite zile ale neamului Român. Sub jugul de veacuri a trăit Românul, dar soarele libertății a răsărit și lumina caldă a libertății azi ne încălzește. Inima noastră bate liniștită după atâtea suferințe de cari a fost lovit fiecare român din toate colțurile României-Mari.

Azi în vara libertății noastre naționale dați-mi voie a vă mulțumi pentru bunăvoința ce ați avut a ne primi și a ne fi cașpeși; cu drag vă privim și spunem mândru, că numai unindu-ne unii cu alții, conducătorii și popor, putem fi zid de apărare și de înaintare patriei noastre scumpe.

Ne-am înrolat în timpuri grele ca voluntari sub mult iubitul nostru comandant maior Mușiu, care sub cele mai grele împrejurări ne-a deschis drumul libertății spre țara Moldovei.

Voidnd a spune lumii, că vrem să rupem lanțul milenar al robiei și se sărămăm brațele dușmane cotropitoare, am venit, am luptat, am suferit căci nici nu putea fi altfel; uniți unul cu altul și bunul Dumnezeu cu darul cel Atotputernic ne-a liberat.

Am stat ca un fier neînfrânt în jurul ofișerilor noștri cari cu sfaturi bune și minunate, ne-au îmbrățișat.

Tot așa curățăm cu inima și cu vorba vom merge la căminurile noastre; ne vom purta model, voidnd a fi fala comunei noastre; vom cinsti și vom iubi conducă-

torii noștri dacă vor fi cinstiți, căci dacă conducătorii cu muncitorimea vor fi uniți în muncă cinstită comună, va înainta poporul.

Noi astăzi ne despărțim, dar nu vom uita niciodată camarazii noștri frați de arme cu care am suferit și la bine și la rău. Iar în numele reg. 2 Alba-Iulia mă închin înaintea d-lui dr. Iuliu Maniu omul cinstei și fala neamului român mă închin d-lui Maior Mușiu iubitul nostru comandant care în timpuri triste pe pământ străin ne-a îmbărbătat și tuturor ofișerilor noștri!

Trăiască Familia Regală, Iuliu Maniu, Maior Nutiu, Nicolae Iorga, General Averescu.

Sfaturi bune.

Nu vă mulțumiți a scoate din pământul cel scump numai grâu, cucuruz (porumb), orz, ovăs și săcară. Învățați și grădinaritul și pomăritul îndelungit-vă și cu acestea, căci, Doamne de mare folos are să vă fie. Nu numai că are să vă înmulțească câștigul, dar veți avea și o hrană trebuincioasă și sănătoasă. Copiii voștri vor fi mai tari și mai sănătoși, vor crește niște voinici la cari veți privi cu drag și mândrie, iar naștunea noastră, va fi recunoscătoare, căci prin aceasta ați ajutat și a-ți înlezniți ca neamul nostru românesc să fi un neam de oameni puternici sănătoși și frumoși. C.

Consiliul Dirigent, Resortul de alimentare.
Nr. 811/1919—C.

Ordonanță

despre unele dispozițiuni în ce privește recolta nouă, comerțul liber cu alimentele și asigurarea minimumului de existență pentru cei neaprovizionați:

1. Proieșele agricole din anul 1919 proprii pentru hrana omului se pot folosi numai pentru alimentarea populației. Excepțiuni (pentru fabrici de bere, de spirt, pentru îngrășare de porci și de vite etc.) se pot face numai în baza unei hotărâri speciale a Consiliului Dirigent, Resortul alimentare.

2. Cerealele produse pe un teritoriu dela 100 jug. catastrale în sus se imobilizează (se pun sub sechestru) la proprietari sau deținători.

Cerealele produse pe un teritoriu mai mic de 100 jug. catastrale sunt libere în comerț.

3. Cerealele produse pe un teritoriu care întrece 100 jug. catastrale se rechiziționează.

Cerealele cari sunt scutite de rechiziționare conf. dispozițiunilor Art. 2., se vor folosi pentru nevoile proprietarului sau deținătorului. În cât aceasta cantitate nu acopere nevoile unui an întreg, se va întregi după următoarele norme:

Se vor socoti:

1. Pentru fiecare membru al familiei și pentru fiecare angajat și servitor al moșiei: lunar 25 kg. cereale.

2. Pentru fiecare jugăr catastral 30 kg. cereale, care se servească pentru hrana muncitorilor agricoli cu ziua.

3. De însămânțare 100 kg. cereale pentru fiecare jug. catastral, luând de bază întinderea însămânțată în anul 1918 și 1919

4. Pentru fiecare porc 200 kg., pentru purcel 100 kg. orz.

5. Pentru fiecare cal zilnic 4 kg. ovăs

În cât prin reforma agrară se va reduce numărul servitorilor sau întinderea moșiei pentru care s'a rezervat sămânță, Consiliul Dirigent susține dreptul de a ridica ulterior diferența de cereale dela proprietari sau deținători.

4. Pentru cerealele rechiziționate se vor plăti următoarele prețuri:

100 kg. grâu . . . 120 cor.

100 „ săcară . . . 110 „

100 „ orz . . . 110 „

100 „ ovăs . . . 110 „

prețul pörambulului se va fișa în timpul său.

În acest preț sunt calculate și speșele transportului până la proxima gară.

5. Magaziile publice și particulare proprii pentru adunarea cerealelor se declară de rechiziționate.

Tot astfel se pot rechiziționa morile în interesul alimentării publice.

6. În fiecare județ și oraș cu drept de municipiu se formează o comisiune de aprovizionare compasă din 3 membri, dintre cari unul va fi subprefectul județului sau primarul orașului ca președinte.

Celalacți doi membri se numesc de Consiliul Dirigent la propunerea prefectului

Aceasta comisiune care stă sub controlul nemijlocit al prefectiilor, va îndeplini toate lucrările de exploatare conform instrucțiunilor speciale, care le va primi dela Resortul alimentare.

Administrația județană și comunală este îndrumată a executa toate recercările comisiunii de aprovizionare și a promova funcționarea ei prin toate mijlocele, cari le stau la dispoziție.

Comisiunea de aprovizionare stă sub ordinele Consiliului Dirigent, Resortul alimentare.

7. Comerțul în mare cu cerealele până la nouă dispozițiuni este interzis. Excepțiuni se fac numai în baza unei hotărâri speciale a Consiliului Dirigent, Resortul alimentare.

8. Exportul de alimente de pe teritoriul de sub puterea publică a Consiliului Dirigent, este interzis. Excepțiuni se fac numai în baza hotărâri speciale a Consiliului Dirigent, Resortul alimentare.

9. Orice transport de alimente mai mare de doi saci, care se face pe C. F. R. este legat de permisiune.

Pentru transporturi pe osie nu se cere nici un permis.

Permisunile în județ se dau de către Comisiunea de aprovizionare a respectivului județ, afară de județ se liberează de către Resortul Comunicațiilor.

Aprovizionarea populației avizată la cumpărarea cerealelor se va face în baza instrucțiunilor speciale ale Resortului alimentare din cerealele rechiziționate conform dispozițiunilor Art. 3. al ordonanței prezente prin Comisiunile județene de aprovizionare și în prețul care se va stabili de către Resortul alimentare.

Se va calcula pentru o persoană lunar 15 kg. făină de pâne.

11. Aprovizionarea populației cu articole de prima necesitate ca zahăr, petrol și derivate, se va face prin Comisiunea de aprovizionare.

Epigrame.

Unui îngâmfat.

*Pășești cu fală și domol,
La cer cu capul ridicat.
Oșoară muncă când e gol
Cășorul tău cel deochiat.*

Unui mîtitel.

*Ca să 'ntreci pe alții, frate,
Tu ț-ai pus pe cap »filindru»
Nu ajută asta, dragă,
Vezi arată-ne și faptele!*

Altui îngâmfat.

*Esti tare mândru și umflat
Caș broasca din poveștit.
Ajungi l'acelaș rezultat:
Tu frate, vai, e să plesnești.*

Dr. L. C.

12. Comisariatele de alimentare se desființează cu ziua de prima August. Agendele lor pendente trec asupra Comisariatelor de aprovizionare.

13. Ori ce abateri dela dispozițiile ordonanței prezente se va pedepsi de către forurile administrative pe lângă rechiziționarea alimentelor în preț maxim cu amendă până la 200.000 cor. și cu închisoare până la 6 luni.

14. Aceasta ordonanță intră numai de cât în vigoare.

Sibiu, la 15 Iulie 1919.

Dr. Romul Boila m. p.

Schimbarea bancnotelor albe de K 200 și K 25 în bancnote circulabile.

Subsemnatele institute financiare ne am aranjat să mijlocim schimbarea bancnotelor albe, provenite din emisiunea Băncii Austro-Ungare, dar excluse din circulație, de K 200 și K 25, aflătoare pe teritoriile unite cu regatul român, în bancnote circulabile de K 1000, 100, 50, 20 și 10.

Schimbarea se efectuează cu aprobarea și sprijinul Consiliului Dirigent, cum și cu al autorităților militare, cu grija impusă unui comerciant regulat.

Bancnotele, menite a fi schimbate, se pot prezenta dela 25 Iulie până inclusiv 2 August 1919, în cursul oarelor normale de casă, la ori și care din băncile de pe teritoriile unite cu regatul român, bănci, cari au a purcede în sensul instrucțiunilor, ce le se vor da. Afară de aceasta, pentru cazuri motivate, se stabilește și un termen supletor dela 4 până inclusiv 9 August 1919, termen în care prezentarea bancnotelor însă poate avea loc exclusiv la locurile de colecturi principale, indicate mai jos.

Bancnotele, pe dosul cărora are a se indica numele prezentatorului, trebuie înaintate, aranjate după sume și categorii, pe lângă borderourile, cari conțin seria și numărul bancnotelor prezentate.

Borderoul conține numele de familie și de botez al prezentatorului, numărul bucașilor, sumarea separată a diferitelor bancnote, suma finală, declarația prezentatorului, prin care recunoaște, că schimbarea se face pe riscul său propriu, că bancnotele sunt proprietatea sa sau în caz de împuternicire declarația, că aparțin altui cetățean român, a cărui nume, ocupație și domiciliu trebuie indicate în borderou.

Banca primitoare, liberează o receiptă de primire asupra bancnotelor prezentate, în schimbul căreia, în curs de câteva săptămâni, prezentatorul va primi bancnotele admise în circulație, prevăzute cu stampila românească. Se pot prezenta pentru schimbare și bancnotele defectuoase și deteriorate. Bancnotele falsificate și acelea, cari nu sunt emise de Banca Austro-Ungară nu se admit spre schimbare, dacă însă din greșeală s'ar primi totuși astfel de bancnote din partea vreunei bănci, acelea se vor restitui prezentatorilor.

Pentru acoperirea tuturor cheltuielilor, împreună cu schimbarea și cu celelalte lucrări necesare a taxelor locurilor de schimbare și colectare, a cheltuielilor de transport și retransport, personale și de

lucruri la Viena și înapoi, se va detrage dela suma bancnotelor prezentate în cursul primului termen de schimbare (25 Iulie—2 Aug.) 2% și se zice după fiecare bancnotă de C. 200 suma de C. 4 — și după fiecare bancnotă de C. 25 — suma de 50 filieri; în termenul supletor 2—9 August se vor detrage 3%.

Bancnotele capace de circulație, readuse din Viena, se vor stampila, în sensul unei ordonanțe anterioare a Consiliului Dirigent, sub condițiile și pe lângă taxele fixate în ordonanță.

Locurile principale de colectare, cari vor primi și în cursul perioadei supletorii bancnotele colectate de singuraticile bănci pentru schimbare, sunt următoarele:

Sibiu: „Albina“, institut de credit și de economii, „Bodenkreditanstalt“, „Hermstadtter allgemeine Sparkassa“, Filiala băncii „Pester-Ungarische Commercialbank“.

Brașov: Filiala băncii „Ungarische Creditbank“, filiala băncii „Pester-Ungarische Commercialbank“, filiala „Albina“, „Kronstädter allgemeine Sparkassa“, „Nationalbank A. G.“, „Siebenbürgische Escomptbank A. G.“

Târgul Mureșului: Filiala „Albinei“. „Marosvásárhelyi takarékpénztár“, Agrar takarékpénztár.

Cluj: „Economul“, institut de credit și de economii „Vatra“, institut de credit și de economii „Commercialbank“, „Kolozvári takarékpénztár és hitelbank“.

Simleu: „Silvania“, institut de credit și de economii, Filiala băncii „Középszolnok-megyeli szilágyi takarékpénztár szilágyosmlyói fiókja“, „Kraszna megyei tak. gyűlése“.

Bala-mare: „Aurora“, institut de credit și economii.

Oradea-mare: „Bihoreana“, institut de credit și de economii, Filiala băncii Ungarische Creditbank filiala băncii „Pester-Ung. Commercialbank“, Filiala băncii „Anglo Oester. Bank“.

Sătmăr: „Szatmármegyeyi takarékpénztár“.

Arad: „Victoria“, institut de credit și economii „Aradmegyei tkptár“, „Aradcsanádi gazdasági tkptár“, „Aradi Polgári tkptár“, „Aradi Ipar-és Népbank“, „Aradi első takarékpénztár“, Filiala băncii „Pester-Ung. Commercialbank“.

Orăștie: „Ardeleana“, institut de credit și economii.

Sighișoara: „Târnavéana“, institut de credit și economii „Vereinigte Gewerbe- und Hypothekenbank A. G.“

Lugoș: Filiala „Albinei“.

Sighetul-Marmației: „Maramurșana“, institut de credit și economii „Mármarosai takarékpénztár“.

„Albina“, institut de credit și de economii Sibiu.

Bodenkreditanstalt în Sibiu.

Ungarische allgemeine Creditbank, Filiala la Oradea-mare și Brașov.

„Albina“, institut de credit și de economii, Bodenkreditanstalt în Sibiu.

Sibiu:

Filiale Oradea-mare și Brașov ale băncii:

Ungarische allgemeine Creditbank.

Din isprava sârbilor.

Onorată Redacție!

Între altele vă fac cunoscut că, fiind noi cu vite în Bănaț, pe iarnă și primăvară, și anume la Timiș-Cubin, bravii soldați sârbi, cărora le putem zice adevărați bandiți, ni-au făcut o pagubă frumoasă. Și anume: având noi 100 de cai, ne-am dus la preforele (solgăbirăul) sârb din Cubin care ne-a dat un certificat ca să putem merge la Caransebeș. Certificatul această l'a vizitat și Comenduirea din Cubin. Păstorii cu vitele ajungând până la Cacova, au eșit în cale doi soldați sârbi, și au cerut dela păstori 500 cor. Păstori de cai n'au putut împăca pe sârbi, căci n'aveau bani la ei și au arătat acestora dreptul pe care l'au căpătat ei dela autoritățile sârbești. Atunci sârbi s'au năpusit asupra lor și i-au bătut în chip barbar, dând în cap cu patul puștei și doborându-i jost. Apoi i-au luat cu cai și i-a dus la Vârșet unde i-a deținut și au fost internați cu caii 20 zile și numai cu mare greutate i-am putut scoate, făcând cheltuieli de vreo 600 coroane. Neputând noi veni cu caii acasă, am plătit noi oameni cu plata de ne-am dus la munte. Caii au fost alor vreo 20 oameni din Poiana.

Deci sârbi sunt niște tâlhari și jefuesc pe bieții români din Bănaț și în închid, precum făceau ungurii în 1916, după ce au intrat românii în războiu. Dar ar trebui dat peste ei fără frică.

Am văzut o vedenie în anul 1914, în noaptea de mobilizare, cece însemna, că România pe toți dușmanii îi va învinge. Și anume: am văzut o ceată de vulturi (cam 14) mușcându-se în aer. Venind un ungur cu o pușcă cu două țevi, eu am zis către el: dă cu pușca! El a dat cu amândouă țevile, dar n'a nimerit nimic. Apoi venind un român cu o pușcă mică când a slobozit'o, a doborât patru vulturi și a zis că el în trei ceasuri are să împuște toți vulturii. Eu m'am gândit că celea trei ceasuri însemnează trei ani dela intrarea României în război.

Poiana Sibiului.

Ion Ș.

Un comunicat.

În Monitorul oficial Nr. 73, din 18 Iulie 1919 s'a publicat primirea în armata română a unui număr mai mare de ofițeri ardeleni, dându-se totodată ofițerilor primiți grade și vechime în grad, corespunzătoare cu situația ofițerilor din vechiul regat.

După cum suntem informați primirea în armata română se face pe baza cererilor individuale, cari se examinează în mod conștiencios prin o comisie specială care ia și avizul Consiliului dirigent.

Această comisie lucrează de prezent cererile ofițerilor, cari încă nu au fost primiți pentru a le înainta și acestă ministerului de războiu care decide.

Incurând va putea fi eficientă primirea în armata română a unei noi serii de ofițeri ardeleni. Pentru ofițerii neprimiți nu este deci nici un motiv de neliniște.

Cum aflăm din cercuri militare primirea ofițerilor ardeleni se face pe baza anilor de serviciu ca ofițer așa că nu se face dezavantajuri nici ardelenilor nici camarazilor lor din vechiul regat.

București, Biroul Presei.

Știri diferite.

— M. S. Regele a trimis o călduroasă scrisoare d-lui colonel Anderson, șeful misiunii de cruce roșie americană în România, în care îl aduce cele mai vii mulțumiri pentru sprijinul dat populației sărace din România.

— Regina Maria, însoțită de dl. ministru de război a vizitat pe prizonierii basarabeni și ardeleni sosiți din Germania și le-a împărțit diferite daruri.

— M. Sa Regina a vizitat împreună cu mistuna Crucii roșii americane mai multe cantine de pe valea Prahovei.

— Moștenitorul de Tron al României se va logodi în curând cu o princesă italiană.

Procesul Apáthy.

Am pomenit în numărul trecut despre procesul contra șovenistului ungar *Stefan Apáthy* din Cluj, ce era în curs de desfășurare înaintea Curții Marțiale din Sibiu.

Luni în 21 Iulie seara s'a terminat procesul. Acuzatul — după cum era de prevăzut — a fost găsit de vinovat și a fost osândit la cinci ani temniță. Acuzatul a declarat că va apela.

Așa se întoarce roata sorții. Azi mie, mâine ție!

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin localități publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în ori ce chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da părerile despre operațiunile de război, sau despre situație și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau ori ce alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice să vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, să vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus, să vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de război.

Aviz.

Resortul agricultură și comerț observând, că în pravălii se vinde peatra vânătă cu 20—24 cor. chgr. atrage atențiunea agricultorilor, viticultorilor, primăriilor precum și comercianților, ca pentru nevoile atropitului de vii precum pentru saramură de grâu stau la dispozițiune 50 vagoane peatră vânătă cu prețul maximal de 12 cor. chgr. preț fixat la fabrica din Fernezel. Primăriile ori țaranii întovărășiți pot primi peatra vânătă achitând prețul de 12 cor. chgr. la „Banca Centrală pentru Industrie și comerț“, Sibiu.

Informațiuni

Mărtrea d. lui Dr. I. Ivan. Anunțăm cu durere, că dl. Dr. Ioan Ivan avocat și notar public din Sibiu a încetat din viață la 21 Iulie în urma unei boli contrase în timpul de grea suferință al internării. În mormântarea s'a făcut din capela Cimitierului Central la 23 Iulie. Defunctul a trăit 56 de ani.

Știri economice. În unele părți ale Ardealului s'a început secerișul. Secara e coaptă aproape în toate județele, dar pe unele locuri seceră și la grâu. După informațiile care le avem spicoasele sunt frumoase. Pe alocuri peatra a făcut pigube mari. Porumbul, în regiunile muntoase a rămas mic din cauza răcelilor continue, dar, în timpul din urmă s'a îndreptat și el.

Căsătoriile în Ardeal. Resortul internelor din Ardeal publică următorul aviz. Fiind în curs lucrările pentru regularea reciprocității în materie de căsătorii între cetățenii din vechiul regat și dela noi până la noi dispoziții interzicem contractarea oricărei căsătorii a cetățenilor din vechiul regat pe teritoriul de sub administrația noastră. Dispense poate da numai resortul de interne C. D. R. Fără aceasta dispensă orice căsătorie se declară nulă. Nici un alt factor de stat nu e în drept să dea dispense în această materie.

Explozia dela Pirotehnice. O explozie s'a produs în noaptea de Luni spre Măști, la oarele 3, la Pirotehnice (arsenalul de muniții) armatei de lângă Cotroceni. Explozia s'a produs întâiu la un depozit în care se aflau obuze și s'a întins la un alt depozit vecin unde erau depozitate cartușe. Ambele depozite au ars și grație numai pchetelor de incendii și pompierilor focul a fost localizat. Trei soldați, Țara Radu, Vulpescu Todor și Vasile Ioan, au fost grav răniți. Autoritățile militare au început ancheta cu privire la cauzele cari au produs explozia. Se crede că ea e vorba de neglijența unui soldat care ar fi aruncat un muc de țigare într-una din cele două magazine. Nu s'a putut stabili încă nimic precis deocamdată. Ancheta autorităților militare continuă. Pagubele se evaluează la vre-o 300 mii lei. Nu s'a operat nici o arestare.

Comisarul de alimentare al județului Cujocna dl. Căciulă, care fusese pus pe picior liber, a fost din nou arestat, găsindu-se suficiente probe despre vinovăția sa. Împreună cu dânsul au fost arestați încă trei ovrei.

Leacuri falsificate. Poliția din Cluj a dat de urmă unul înșelător, Pulca numit, care a umplut aproape toate potecile noastre cu leacuri (doftorii) falsificate, fără putere vindecătoare. Vinovatul firește a fost deștut îndată și întemnițat. Dar cum doftorii s'au răspândit tare, rugăm pe cetățile noastre să fie cu băgare de seamă la cumpăraturile doftorilor.

Câți prizonieri să fost în cursul războiului? După o statistică franceză, deosebitele țări luptătoare au pierdut următorul număr de prizonieri: Franța 483.000, Anglia 359.000, Italia 569.000, Rusia 2.500.000, Statele Unite 4765, Germania 615.000, Austro-Ungaria 1.500.000, Portugalia 27.000, Belgia 83.000, Serbia 78.000 și România 64.000.

Ce cere Béla Kuhn? Béla Kuhn a cerut dela Lenin ca republica sovietelor rușești să acorde lui Béla Kuhn un ajutor în aur fiindcă poporul maghiar nu vrea să primească banurile guvernului comunist din Budapesta. Lenin a răspuns că aur nu poate da dar a dat ordin comisarului popular dela finanțe Grosinsky să-l elibereze lui Béla Kuhn banurile englezești și franceze.

Estradarsa ex-Împăratului. Presa londoneză continuă a se ocupa cu estradarea ex-Kăizerului Wilhelm și declară că cererea estradării nu numai că corespunde legii internaționale dar este chiar bine motivată ziarul „Pai Mal Gazette“ declară că de când există istoria nu a fost încă un împărat care se păcătuiească atât de mult față de omenirea întreagă cât fostul împărat Wilhelm.

Resortul de agricultură și comerț a fixat următoarele prețuri pentru chibriturile din fabrica Reitter: I. La fabrică: 1 cutie chibrite Svedlene 13 fil. 1 cutie chibrite Rosalon 21 fil. II. La angrosiști (pentru revânzătorii): 1 cutie chibrite Rosalon 25 fil. III. La detașiști (pentru public): 1 cutie chibrite Svedlene 20 fil. 1 cutie chibrite Rosalon 30 fil. Aceste prețuri intră în vigoare la 10 Iulie. Contravențiile vor fi urmăriți conform ordonanței Nr. 3850/C. 1919.

Concurs. Cu terminul de 15 August se publică concurs pentru primirea de elevi la Internatele din Blaj: de băieți, de fetițe și la internatul Institutului pedagogic. Taxa 200 cor. lunar.

Publicațiune. Comandamentul Zonei de ocupațiune militară, având nevoie de 5 (cinci) dactilografi sau dactilografe de origine română, plătește cu 1000 coroane lunar și locuință. Doritorii se vor prezenta la comandamentul Zonei de ocupațiune militară Debrefin.

Publicațiune. „Ingrijitoare și Ingrijitori“ se primesc la ospiciul de alienați din Sibiu. Condițiunile să pot vedea la direcțiunea Ospiciului (Sibiu Altenberggasse 4.) u. a 8—12. Doritorii să vor prezenta cu un atestat de moralitate.

Aviz. Personalul silvic inferior de pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent este prin această înținat la Congresul ce să va ținea la Sibiu în sala Județeană la 15 August st. n. oara 10 a. m. cu următorul program: 1. Organizarea unui curs silvic. 2. Unificarea personalului erarial cu cel cercual. 3. Regularea salariilor în general. 4. Infilițarea unui curs pregătitor de silvicultori și a unei școli medii silvice. 5. Propuneri. Petru Nasta.

Aviz. Dl. Aurel Bunea comerciant engrosist de mărfuri textile, fierărie și coloniale din Galați (România) originar din Ardeal, auzind de mișcarea comerțanților Ardeleni. Bănățeni și Crișeni ne roagă să le aducem la cunoștința acestora, că dânsul le stă bucuros în ajutor cu ori ce fel de informațiuni privitoare la plața Galați.

Cinematograful orașului, tot la 2 zile program nou și ales.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“
Cenzurat de: Bratu.

„ALBINA“

Institut de credit și de economii, Sibiu.

PROSPECT.

În urma autorizării primite din partea adunării generale a acționarilor Institutului de credit și economii „Albina“, ținută la 10 Mai a. c. în Sibiu, subsemnatul Consiliu de administrație, deschide prin această subscripțiune pentru o nouă emisiune de acții, în scopul urcării capitalului societății de la Cor. 6.000.000 — la cel puțin Cor. 12.000.000 —.

Noua emisiune se face în următoarele condiții:

1. Acționarilor vechi li-se rezervă dreptul să opteze, cel mai târziu până la 15 Septembrie a. c. atâtea acțiuni noi, câte acțiuni vechi posed, din emisiunile anterioare, scrise pe numele lor.

Abateri de la condițiunea, ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual, se admit numai erezilor, cari vor dovedi, că proprietarul vechi a răposat, că el sunt îndreptățit a moșteni acțiunile vechi, înregistrate pe numele decedatului, și că s'a pus la cale procedura de ereditare, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la termenul fixat pentru anunțarea opțiunilor. Astfel de acții însă se vor libera în îndreptățitilor numai după predarea judecătorească a eredității.

2. Cursul de emisiune pentru acțiunile optate de vechii acționari respective de erezii lor, se stabilește la suma de Cor. 270, din care Cor. 200 se vor trece la capitalul societății, iar Cor. 70 la fondurile de rezervă.

	prima rată	până la	
a doua	"	"	15 Septembrie 1919
a treia	"	"	Decembrie "
a patra	"	"	Martie 1920
a cincea	"	"	Iunie "
	"	"	Septembrie "

Sumele vărsate în contul acțiunilor, pe cari Consiliul de administrație în sensul p. 4 din prospect nu le-ar putea admite, se vor restitui, fără dobânzi, subscripătorilor.

6. Pentru ratele plătite la termenele stabilite, Institutul bonifică o dobândă de 3%; din contră pentru cele întârziate socotește 6%. Față cu acționarii, cari nu vor plăti ratele regulat, se vor aplica dispozițiile §-lui 19 din statute.

7. Acțiunile, cari se vor achita total încă în cursul anului curent, vor participa la dividenda anului 1920; celelate numai la dividenda anului 1921.

8. Ca locuri de subscripțiune și vărsăminte se designează:

Sibiu, la 15 Iunie 1919.

Consiliul de administrație
al „Albinei“, institut de credit și de economii.

Publicațiune

Comuna Veștem dă arândă pe perioada de un an pășuniile de toamnă și iarnă. Condițiile se pot vedea în cancelaria comuna. Vadiu 10%. Licitarea se va ține în 9 August 1919 și n. la 3 ore d. a. în localul primăriei.

Veștem, la 20 Iulie 1919.

Primăria Comunală.

3. Pe lângă acțiunile optate conform pp. anterioare, se vor emite și acțiuni pe cursul de Cor. 360, sumă din care Cor. 200 se vor adăuga la capitalul societății, iar Cor. 160 la fondurile de rezervă.

Astfel de acțiuni se vor vinde atât la vechii acționari, cât și la neacționari. Cel dintâi au se anunțe odată cu acțiunile optate conform p. 1, câte acțiuni voesc să aibă pe cursul de Cor. 360. Celde al doilea, de asemenea vor trebui să avizeze Consiliul de administrație, în scris, cel mai târziu însă până la 15 Septembrie a. c., câte acțiuni voesc a semnă pe același curs.

4. Pe baza optărilor și cereșlor, ce se vor face, Consiliul de administrație va fixa suma până la care este a se urca capitalul societății. Consiliul își rezervă dreptul să primească numai acel număr de acțiuni pe cursul de Cor. 360, câte vor fi de lipsă pentru acoperirea capitalului la suma fixată.

5. Prețul acțiunilor se va vărsa, conform §-lui 9 din statute, în cinci rate egale de câte 20% a valorii nominale, adică câte Cor. 40 de fiecare acțiune și la termene de câte trei luni. Se observă însă că odată cu rata primă este a se achita și diferența de curs, ce trece peste valoarea nominală și care face Cor. 70. respective Cor. 160 de acțiune. Astfel se va vărsa:

a) centrala, filialele și agențiile institutului „Albina“;
b) băncile românești, membre la „Solidaritatea“;
c) „Banca Românească“ și Banca Marmorosch Blank și Co., Banca Agricolă și Banca de scont, toate din București.

9. Cel ce voesc a participa la această emisiune au să se anunțe cu declarația de pe contra pagină la vre unul din locurile de subscripțiune amintite în p. precedent unde vor avea să facă și primul vărsământ. Acționarii vechi odată cu prezentarea declarațiunii, au se prezinte și acțiunile din emisiunile anterioare, spre a-și dovedi dreptul de opțiune și a se însemna pe ele clauzula de optare.

Publicație de licitație.

În comuna Noua Săsăuș se vând în ziua de Duminică 3 August orele 2 p.m. 60 stânjani de lemne de foc, (stejar) prin licitație, aceluia, care oferă mai mult. Comuna transportează lemnele până la Sibiu. Informații mai precise la Primăria Comunală.

Publicare.

Comuna politică Porcești, jud. Sibiu gara Turnu Roșu esarândă dreptul său de vânat de pe teritoriul total al comunei pe perioada de 3 ani începând cu ziua de 1 Ian. 1920 până la 31 Dec. 1922, pe calea licitațiunii publice ce se va ține în 17 August 1919 la ora 2 p. m. în cancelaria comunală. Prețul strigării 500 cor. Vadiu 10%. Plus-oferte după licitație nu se primesc.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la cancelaria comunală.

Porcești la 19 Iulie 1919.

Primăria Comunală.

Publicare.

Comuna politică Porcești gara Turnu Roșu, județul Sibiu esarândă localul de cărcumă de sub No. c. sel 15, pe 3 ani începând cu ziua de 1 Ianuarie 1920 până la 31 Dec. 1922, pe calea licitațiunii publice ce se va ține la ziua de 19 August 1919 la ora 2 p. m. în cancelaria comunală.

Prețul strigării 3000 cor, vadiu 10% plus oferte după licitație nu se primesc.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la cancelaria comunală.

Porcești, la 19 Iulie 1919.

Primăria Comunală.

Publicație de licitație.

Dreptul de vânat pe 1 Aug. 1919 până în 31 Iulie 1925 se licitează în 27 Iulie d. a. la 3 ore Prețul strigării 500 cor. anual. Vadiu 50 cor. Condițiunile stau la dispoziție spre vederea publică în oarele oficiose în cancelaria comunală.

Marpod, în 1 Iulie 1919

Primăria Comunală.

Un mașinist

Un mecanic cine caută pentru mașină de îmblățit, care merge cu aburi, să se adreseze la Ioan Bârgan, mașinist diplomat la ori și ce fel de mașini. Se cumpără o mașină de îmblățit. Adresa mea este N. Cornea, Sibiu Târgul Fânului Nr. 4.

Se cumpără

2 tauri, să albă etatea de la 18 luni în sus. Cine are de vânzare să înștiințeze primăria Comunală din Apoldul de jos, jud. Sibiu.

Ferari, Rotari,

(lemnari), cureari și vâpsitori se caută la Carl Weindel, Fii, Sibiu. Acolo se primesc și învățăcei (ucenicici).

O bicicletă

de dame se află de vânzare. A se adresa la „Foaița Poporului“ Sibiu, strada Măcelarilor No. 12.

De vânzare

1 moară cu motor de olei brut și 2 mașini de treerat: una cu benzină și cealaltă cu olei brut. Cumpărătorii să se adreseze la Florian Pavel în Balcaciu (Bol-kács) Nr. 37, jud. Târnava mică.

Căsătoriei

Doresc a mă căsători cu un domn cult, etatea de la 40 ani în sus Independența și împărțirea actuală a vieții mele voesc a mi o păstra și în viitor. Laelată și totuși despărțită! Fiecare cu casa sa! Nu sânt aviaată la ni-meni. Scrisorile sânt a se adresa la administrația „Foaița Poporului“ sub titlul „Idealism și Nob-leță“ până la 31 Iulie.

De vânzare!

Una trăsură mare cu cobără de pele pentru 2 cai. Una trăsură mică cu cobără de pele pentru 2 cai. Una căruță pentru 2 cai. Una pereche hamuri. Una Casă de fer pentru bani cu două uși. Două pompe de trasa apă cu vintile. Una funie de circa 50 cm. lungă și 4 cm. grosă. Una mie chilograme hârtie maculatură.

Ioan Belea, comerciant
Bălța, lângă Deva.

Un băiat

priceput și cu creștere bună, în etate de 14 ani, se primește să învețe tipografia. A se adresa la tipografia „Foaița Poporului“ în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.

Cine știe ceva?

— Despre Ioan Hodocș, gefreiter a servit la Reg. 3/31 de Infanterie, ca ajutor la Saniteți, fost pe căpșul de luță la Bucovina poșta Nr. 368. Din anul 1916 Noembrie 28 n'a mai scris. Cine știe ceva despre dânsul este rugat a înștiința pe tatăl său Nicolae Hodocș din comuna Aclii, poșta Săliște, județul Sibiu.

— Oprea Capătă Naită, soldat în Reg. 23 de honvezi Comp. 2, a dispărut de pe frontul Galiției în 15 Octombrie anul 1914. Cine știe ceva despre dânsul este rugat a înștiința pe Ana Capătă în Reșinar Nr. 455, județul Sibiu.

— Despre Constandin Vasille din Jina, a servit la regimentul 23 de honvezi și a dispărut de pe frontul Italiei în toamna anului 1918. Cine are vre o știre unde se află dânsul, binevoiască a înștiința pe fratele său Nicoae Vasille din Jina Nr. 725, poșta Polana, județul Sibiu.

— Despre Ioan Rădoi din Tălmăcel, fost la Regt. 31. comp. VI la Galiția în anul 1914 luna Octobrie. Cel ce are știre unde să află este rugat să încunoștințeze pe Paraschiva Ioan Rădoi în Tălmăcel Nr. 252, poșta Tălmăciul mare, județul Sibiu.

O domnișoară

cultă, cu praxă de cancelarie, se primește în brou la „Foaița Poporului“.